เรื่องเสร็จที่ ๓๙/๒๕๒๔

บันทึก

เรื่อง ขออนุมัติให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานโครงการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (กรณีนายอมร รักษาสัตย์)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ สร.๐๒๐๑/๑๕๗๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ทบวงมหาวิทยาลัยขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติใ ห้นายอมร รักษาสัตย์ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ตำแหน่งศาสตราจารย์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ไปปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญประจำโครงการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา มีกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเป็นต้นไป โดยให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่าก่อนหน้านี้คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๗ และ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๑ อนุมัติให้นายอมร รักษาสัตย์ไปปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญทางพัฒนบริหารศาสตร์ ของศูนย์พัฒนบริหารศาสตร์แห่งเอเชีย ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย มีกำหนดระยะเวลา ๔ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๗ ถึง ๒๖ สิงหาคม ๒๕๒๑

เนื่องจากพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการสั่งให้ข้าราชการไปทำการใด ๆ อันจะนับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการข้อหนึ่งไว้ว่า ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งให้ไปทำการและอาจสั่งให้ทำการต่อไปได้ รวมระยะเวลาทั้งสิ้นไม่เกินสี่ปี ดังนั้น จึงเป็นปัญหาว่า วิธีการนับระยะเวลาไม่เกินสี่ปี ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเริ่มนับตั้งแต่เมื่อใด และนับครั้งเดียวไม่เกินสี่ปีหรือนับรวมแต่ละครั้งที่ไปรวมกันแล้วไม่เกินสี่ปี ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง ถ้าหากคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นควรอนุมัติให้นายอมร รักษาสัตย์ ไปปฏิบัติงานดังกล่าวแล้วจะขัดกับพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร ดังนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาข้อหารือดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว เห็นว่า การที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติอนุมัติให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยผู้ใดออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการได้นั้นจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนด

หลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ เมื่อปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ข้าราชการผู้นั้นจะได้รับประโยชน์ในการกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๓๒[๑] แห่งกฎทบวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ และได้รับสิทธิในการนับเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๒๘[๒] แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ แต่โดยที่กฎทบวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๙)ฯ กำหนดไว้แต่เพียงหลักเกณฑ์การกลับเข้ารับราชการของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ กล่าวคือ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาสี่ปีนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจตามข้อ ๒๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่ ก.ม.กำหนด ส่วนหลักเกณฑ์ในการสั่งให้ข้าราชการไปปฏิบัติงาน โดยให้นับเวลาเหมือนเต็มเวลาราชการนั้น เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา ๓ การสั่งให้ข้าราชการไปทำการใด ๆ อันจะนับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการได้ตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(ก) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี เป็นผู้สั่งให้ไปทำการและอาจสั่งให้ทำการต่อไปได้ รวมระยะเวลาทั้งสิ้นไม่เกินสี่ปี

(ข) ข้าราชการที่รัฐมนตรีสั่งให้ไปทำการนั้น ต้องเป็นข้าราชการประจำตลอดมาเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี

กำหนดเวลาห้าปีตาม (ข) ให้ลดเป็นสองปี สำหรับผู้ไปทำการในองค์การสหประชาชาติ”

จากบทบัญญัติดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า รัฐมนตรีเจ้าสังกัดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งโดยทำเป็นคำสั่งครั้งเดียวให้ข้าราชการไปทำการครั้งเดียวไม่เกินสี่ปี หรือหลายครั้งติดต่อกันไม่เกินสี่ปีก็ได้ ส่วนวิธีการนับเวลาไม่เกินสี่ปีนั้น ย่อมต้องนับตั้งแต่วันออก

---

[๑] ข้อ ๓๒ ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยผู้ใด ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาสี่ปีนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจตามข้อ ๒๔ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ม.กำหนด

[๒] มาตรา ๒๘ ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนซึ่งทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ผู้นั้นยังไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ และให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

จากราชการเพื่อไปทำการตามคำสั่ง และจะนับครั้งเดียวไม่เกินสี่ปีหรือนับรวมกันแต่ละครั้งติดต่อกันไม่เกินสี่ปีก็ได้

ดังนั้น กรณีของนายอมร รักษาสัตย์ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) จึงมีความเห็นว่า ถ้าทางคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นควรอนุมัติให้นายอมร รักษาสัตย์ ไปปฏิบัติงานดังกล่าวแล้ว รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยย่อมมีคำสั่งให้นายอมร รักษาสัตย์ ไปปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญประจำโครงการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาได้โดยไม่ขัดต่อพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เพราะเมื่อครบกำหนดสี่ปีที่นายอมรฯ ได้ไปปฏิบัติราชการที่กรุงกัวลาลัมเปอร์และนายอมรฯ ได้กลับเข้ารับราชการตามข้อ ๓๒ แห่งกฎทบวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๙) แล้ว การที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้นายอมรฯ ไปปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญประจำโครงการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษามีกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเป็นต้นไปนั้น จึงกระทำได้โดยไม่ขัดต่อพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์
(นายอมร จันทรสมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔